

Hoogleraar Rotmans: Nederland moet gigantisch deltaplan maken

rd.nl/artikel/938564-hoogleraar-rotmans-nederland-moet-gigantisch-deltaplan-maken

Heel de wereld kijkt naar Nederland als het gaat om de aanpak van de gevolgen van klimaatverandering. Dat zegt Jan Rotmans, hoogleraar transitiekunde aan de Erasmus Universiteit in Rotterdam. Dat is het gevolg van de ligging beneden de zeespiegel en onze strijd tegen het water. Ons land moet volgens hem dan ook het voortouw nemen in de aanpak van de problemen en een deltaplan ontwikkelen dat zijn weerga niet kent.

Dit wordt de grootste opgave waar Nederland ooit voor gestaan heeft, zegt hij. Het moet een deltaplan worden waarin niet alleen het water, de zee en de rivieren worden meegenomen, maar ook allerlei andere aspecten: perioden van droogte en verder energie, milieu, landbouw, woningbouw, economie, juridische zaken en de gevolgen voor de mensen, aldus Rotmans. „We komen er niet alleen met ingenieurs. We moeten alle disciplines bij elkaar brengen. En we moeten het ook samen doen met de natuur, niet tegen de natuur in.”

De hele onderneming kan wel een eeuw in beslag nemen en honderden miljarden euro's gaan kosten, maar niets doen is nóg duurder. „Kijk alleen naar de gevolgen van de overstromingen in Valkenburg. Een kleine plaats, 450 miljoen euro!”

Intussen moet de regering beseffen dat ze ook al meerdere keren door de rechter is teruggefloten in klimaatzaken. Dat kan zo toch ook niet doorgaan, aldus de hoogleraar. „Straks staat ze elk jaar voor de rechter.”

Iedere vierkante meter van ons land zal op de schop moeten en er is ook eigenlijk geen tijd meer te verliezen, zegt Rotmans. „We hebben nog tien jaar om het aan te pakken, maar we zijn op dit moment een land zonder plan en zonder visie.” Toch kunnen we het echter wel degelijk, dat deltaplan uitdenken: „Er zit in Nederland ongelofelijk veel kennis, we zijn er in de hele wereld om bekend, we adviseren overal op watergebied.”

We weten overigens ook voor een groot deel allang wat we aan de gevolgen van de klimaatverandering moeten doen, zegt Rotmans. „Dat is de CO₂-uitstoot terugbrengen, door financiële prikkels. Natuurlijk vooral voor de grote bedrijven, die voor driekwart verantwoordelijk zijn, maar ook voor de particulieren. Over een kilometerheffing wordt al jaren gesproken. Vliegen moet extra worden belast, vooral de mensen die veel vliegen. Die moeten ook zwaarder worden belast dan iemand die zo af en toe vliegt.” En de landbouw zal toch ook echt zijn bijdrage moeten leveren en fors terug moeten in uitstoot van CO₂ en stikstof. Ook is een mentaliteitsverandering nodig bij burgers, op weg naar een ander leef- en consumptiepatroon.”

„Wij sparen hier altijd de kool en de geit en we polderen altijd”, aldus de hoogleraar, die daarin geen oplossing meer ziet, want die methode komt straks „als een boemerang” terug. Wat we moeten gaan doen, zal „pijn doen, maar het gaat nog veel meer opleveren.

Daar zit echter wel een lange tijd tussen”, aldus Rotmans.